

Kako pokrenuti poslovanje?

PRAVNI OBLICI PODUZEĆA U HRVATSKOJ

U Republici Hrvatskoj se pravni oblici poduzeća nazivaju **trgovačka društva**.

- Trgovačko društvo je pravna osoba osnovana sukladno **Zakonu o trgovačkim društvima** (NN 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11, 111/12, 68/13, 110/15).

Trgovačka društva se dijela na:

- I.) Javno trgovačko društvo;
- II.) Komanditno društvo;
- III.) Društvo s ograničenom odgovornošću;
- IV.) Dioničko društvo.

Javno trgovačko društvo i komanditno društvo ubrajaju se u **društva osoba**, a dioničko društvo i društvo s ograničenom odgovornošću spadaju u **društvo kapitala**.

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Partnersko vijeće
za tržište rada
Krapinsko-zagorske županije

Kako pokrenuti poslovanje?

JAVNO TRGOVAČKO DRUŠTVO

Ovaj oblik društva osnivaju dvije ili više osoba s ciljem trajnog obavljanja poslovnih aktivnosti pod zajedničkom tvrtkom.

Imovina se formira unosom uloga članova koji osnivaju društvo.

Svaki član društva vjerovnicima odgovara cjelokupnom imovinom.

Na čelu društva je osoba koja je ovlaštena za njegovo vođenje a o poslovanju i rezultatima je dužna obavještavati sve članove društava.

U dobitku ili gubitku svi članovi sudjeluju proporcionalno svojem udjelu.

Prikladan oblik za mala i srednja poduzeća.

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Partnersko vijeće
za tržište rada
Krapinsko-zagorske županije

Kako pokrenuti poslovanje?

KOMANDITNO DRUŠTVO

Trgovačko društvo u koje se udružuju dvije ili više osoba s ciljem zajedničkog obavljanja poslovnih aktivnosti pod zajedničkom tvrtkom.

Komanditno društvo može imati dvije vrste članova:

a) komplementari- odgovaraju za obveze društva neograničeno cjelokupnom imovinom;

b) komanditori- odgovaraju samo do visine uloga koji su unijeli u društvo.

- Komplementari su neograničeni odgovorni članovi, još se nazivaju i javni ortaci koji upravljaju društvom i za uspjeh odgovaraju čitavom imovinom.

- Komanditori ili tajni ortaci nemaju pravo odlučivanja, već samo pravo uvida u poslovne knjige i godišnja izvješća, a u dobiti sudjeluju proporcionalno udjelu unesenom u društvo.

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Partnersko vijeće
za tržište rada
Krapinsko-zagorske županije

Kako pokrenuti poslovanje?

DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU

Trgovačko društvo kapitala u koje jedna ili više pravnih ili fizičkih osoba ulaže temeljen uloge do visine unaprijed dogovorenog temeljnog kapitala.

Društvo za svoje obveze odgovara cjelokupnom imovinom osnivači odgovaraju samo s vrijednošću koju unose u temeljni kapital društva.

U tom segmentu je d.o.o. slično dioničkom društvu, ali se od njega razlikuje po manjem broju članova.

U društvu s ograničenom odgovornošću ulazi nisu jednake veličine te razmjerno čemu i ulagači imaju udjel u donošenju odluka.

Organi upravljanja u društvu su skupština i nadzorni odbor, a poslovnu funkciju obavlja uprava koja se sastoji od jednog ili više direktora.

Kako pokrenuti poslovanje?

DIONIČKO DRUŠTVO

- Trgovačko društvo kapitala u kojem članove čine dioničari koji u temeljnom kapitalu društva sudjeluju ulozima, a temeljni kapital društva podijeljen je na jednake dijelove-dionice.
- **DIONICE:** vrijednosni papiri koji čine idealni dio vlasništva u nekom dioničkom društvu, a mogu glasiti na ime i na donosioca.
- Vlasnik dionice stječe pravo glasa pri odlučivanju u organima dioničkog društva kao i druga prava koja su određena u statutu.
- S obzirom na sadržaj prava dionice mogu biti: a) **redovite** (obične) i b) **povlaštene (prioritetne)**
- **Redovite dionice:** dionice koje vlasniku daju pravo glasa na glavnoj skupštini te pravo na isplatu dijela dobiti (dividenda).
- **Povlaštene dionice:** vlasnicima daju neka posebna prava, npr. na unaprijed utvrđenu dividendu neovisno o dobiti poduzeća ili pravo prvenstva pri isplati dividende.

Kako pokrenuti poslovanje?

DIONIČKO DRUŠTVO

Na burzama su dionice predmet kupoprodaje te se određuje njihova realna vrijednost, a time i realna vrijednost poduzeća. Realna vrijednost ovisi i o uspjehu tvrtke i o dividendi kao očekivanom prinosu dionice u budućnosti.

Dioničko društvo je najrazvijeniji oblik poduzeća u tržišnoj ekonomiji.

Prednost je prikupljanje kapitala, relativno siguran način ulaganja jer se rizik ograničava na uloženo u dionice, a ne i na privatnu imovinu.

Organi upravljanja: glavna skupština, nadzorni odbor, uprava društva

Glavnu skupštinu čine veći dioničari, a nadzorni odbor čine dioničari, poznatiji gospodarstvenici te ugledne osobe iz političkog života.

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Partnersko vijeće
za tržište rada
Krapinsko-zagorske županije

Kako pokrenuti poslovanje?

PREDNOSTI I NEDOSTACI MALOG PODUZEĆA

Najrelevantnija obilježja malih poduzeća:

1. **Zadovoljavaju potražnju za robom i uslugama koje velika poduzeća ne mogu, tj. teško mogu podmiriti-**
mala poduzeća popune prazan tržišni prostor;
2. **U značajnijoj mjeri su fleksibilnija** te imaju elastičnu ponudu i brzu prilagodbu potražnji i uvjetima na tržištu koji se mijenjaju;
3. **Zahtijevaju univerzalni tip radnika i opreme** kako bi obavljali raznovrsne poslove u procesu proizvodnje-
djelatnici obavljaju nekoliko poslova u isto vrijeme te češće imaju poteškoća s pronalaskom radne snage;
4. **Tehnološki proces u malim poduzećima obilježava viši stupanj i spremnost zamjene stare tehnologije za novu** te zamjenu obavljaju brže;
5. **Posjeduju šire mogućnosti inovativnosti i uvođenja novih tehnologija i primjenu novih znanja u poslovanju;**
6. **Ekonomska samostalnost i rizik su poticaj malim poduzećima na povezivanje i umrežavanje s ciljem uspješnijeg poslovanja i smanjenja rizika.**

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Partnersko vijeće
za tržište rada
Krapinsko-zagorske županije

Kako pokrenuti poslovanje?

Ključne prednosti malih poduzeća:

1. **NEOVISNOST:** pokretanje malog poduzeća omogućuje poduzetniku gotovo potpunu neovisnost koju u stopu prati odgovornost za uspjeh-tu odgovornost u pravilu ima poduzetnik osnivač malog poduzeća;
2. **TRŽIŠNA PRILAGODLJIVOST:** zbog veličine su u većoj mjeri prilagodljiva sukladno tržišnim promjenama i novonastalim prilikama, svoju djelatnost mogu brže i manjim troškovima prilagoditi zahtjevima potrošača u vidu kvalitete, količine, dizajna;
3. **MOGUĆNOST OSTVARENJA FINACIJSKOG USPJEHA:** poduzetnik u samostalnom poslu može ostvariti znatno veću zaradu od one koju bi ostvario kao zaposlenik u nekoj kompaniji;
4. **SIGURNOST POSLA:** poduzetnik ima osiguran posao dok mu je poslovanje pozitivno te ima slobodu sam odlučivati kada i koliko će raditi.
5. **OBITELJSKO ZAPOŠLJAVANJE:** poduzetnik ima mogućnost zapošljavanja članova vlastite obitelji, prenositi iskustvo na potomke te tako graditi obiteljsku tradiciju posla (prednost je međusobno poštovanje i razumijevanje kao članova obitelji);
6. **IZAZOV:** poduzetnici uglavnom imaju potrebu za samoostvarenjem i postizanjem uspjeha što slijedi i veći rizik kod izgradnje samostalne poslovne karijere. Značaj dio odgovornosti za uspjeh ili neuspjeh je na poduzetniku što služi kao poticaj i psihološko zadovoljstvo.

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Partnersko vijeće
za tržište rada
Krapinsko-zagorske županije

Kako pokrenuti poslovanje?

ENTER
Entrepreneurship
for Employment

Ključni nedostaci malih poduzeća:

PORAST ODGOVORNOSTI: Broj odluka koje poduzetnik mora donositi povećava odgovornost za poslovni uspjeh, napose iz razloga što poduzetnik u malom poduzeću ima ulogu ulagača, menadžera, knjigovođe, prodavača i dr. te snosi veliku odgovornost i rizik za poslovni uspjeh;

MOGUĆNOST PROPADANJA: Poduzetnik donosi velik broj odluka koje mogu biti manje ili više učinkovite. Mogućnost propadanja je velika jer poduzetnik raspolaže oskudnim resursima za ublažavanje loših poslovnih poteza. Osim odluka koje donosi poduzetnik, u obzir treba uzeti i recesije koje snažno mogu utjecati na poslovanje, te prirodne nepogode. Znatno broj bankrota poduzeća rezultat je menadžerskog neiskustva i/ili nestručnosti.

PODLOŽNOST FLUKTUACIJAMA NA TRŽIŠTU: Mala poduzeća osjetljivija su na sezonske i druge fluktuacije u prodaji (npr. trgovina u vrijeme Božića i u siječnju kada prodaja padne-treba dobro planirati tijek novca).

OVISNOST O KONKURENCIJI: Pojava konkurencije snažno utječe na poslovanje malog poduzeća. Ovo je posebno izraženo u ugostiteljskoj industriji gdje je vlasnik često primoran na borbu s lancima brze hrane, ili trgovina na malo koja kao konkurente ima trgovačke lance.

FINANCIJSKA SLABOST: Neovisno o kvaliteti upravljanja mala poduzeća podložna su financijskim krizama i nelikvidnosti. Zbog toga su primorana prodavati svoje usluge po nižim cijenama i/ili uzimati kredite po nepovoljnijim cijenama. Rezultat može biti bankrot pa i gubitak osobne imovine poduzetnika.

NEDOSTATAK ZNANJA I STRUČNOSTI: Mala poduzeća, zbog svojih ograničenih financijskih mogućnosti često nisu u mogućnosti nabaviti dovoljno stručan kadar, specijaliziran za određeno područje te su prisiljena racionalizirati troškove dodatnog obrazovanja i treninga zaposlenih.

NERAZVIJENA PRAVNA REGULATIVA: Za poticanje poduzetništva značajna je pravna regulativa te kvalitetno zakonsko reguliranje pokretanja i daljnjeg poslovanja malih poduzeća jer će o tome ovisiti određene financijske pogodnosti neophodne za malo gospodarstvo

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Partnersko vijeće
za tržište rada
Krapinsko-zagorske županije